

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL G. O. 2015-03-31 SKUNDO**

2015 m. birželio 2 d. Nr. S-99 (7-70/2015)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:

komisijos pirmininkės
komisijos narių

Editos Veršeliienės
Lauros Milašiūtės
Rasos Stravinskaitės
Andriaus Veniaus – pranešėjas
Linos Vosylienės

sekretoriaujant
dalyvaujant šalims

Jūratei Dalmantaitei
Valstybinės mokesčių inspekcijos atstovui Arūnui
Abromavičiui

2015 m. gegužės 19 d. išnagrinėjusi G. O. (toliau – Pareiškėjas) skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2015-03-06 sprendimo Nr. 68-23, n u s t a t ė :

Inspekcija ginčijimu sprendimu patvirtino Vilniaus apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – Vilniaus AVMI) 2014-11-29 sprendimą Nr. (4.65)-FRO682-658 dėl 2014-09-29 patikrinimo akto Nr. (4.65)-FR0680-632 tvirtinimo, kuriuo Pareiškėjui nurodyta sumokėti 353285 Lt (102318,41 Eur) gyventojų pajamų mokestį (toliau – GPM), 124886,90 Lt (36169,75 Eur) GPM delspinigius, 10 proc. 35329 Lt (10231,99Eur) GPM baudą, 23326 Lt (6755,68 Eur) privalomojo sveikatos draudimo įmokas (toliau – PSDĮ), 11619,03 Lt (3365,10 Eur) PSDĮ delspinigius, 10 proc. 2333 Lt (675,68 Eur) PSDĮ bauda.

Vilniaus AVMI, atlikusi Pareiškėjo GPM ir PSDĮ apskaičiavimo teisingumą už laikotarpį nuo 2008-01-01 iki 2012-12-31, atsižvelgusi į Pareiškėjo gautas su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais susijusias pajamas, kitas su darbo santykiais nesusijusias ir ne individualios veiklos pajamas, apmokestinamas turto pardavimo pajamas, gautas ligos pašalpas, dovanas, patikrinimo metu nustatytas kitas su darbo santykiais nesusijusias ir ne individualios veiklos pajamas, įvertinusi deklaruotus mokėtinus mokesčius už 2009 m., 2010 m. ir 2011 m., grąžintiną GPM už 2008 m. ir 2012 m., pritaikiusi metinį neapmokestinamąjį pajamų dydį už 2008 metus, Pareiškėjui patikrinimo aktu papildomai už 2008–2012 metus apskaičiavo 353285 Lt GPM ir 23326 Lt PSDĮ. Įvertinusi pateiktas Pareiškėjo pastabas, Vilniaus AVMI 2014-11-29 sprendimu Nr. (4.65)-FRO682-658 patvirtino patikrinimo aktą ir, vadovaudamasi 2004-04-13 Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 (toliau – MAĮ) 8 str. 1 dalimi, 10 straipsniu, 26 str. 1 dalies 7 punktu, 70 str. 1 dalimi, 96 str. 1 dalies 2 punktu, 97 str. 2 dalimi, 132 str. 2 dalies 1 punktu, 139 str. 1 dalimi, 2002-07-02 Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 (toliau – GPMĮ) 2 str. 14 dalimi, 5 str. 1 dalimi, 22 str. 3

dalimi, 27 str. 1 dalimi, 36 str. 2 dalimi, 2002-12-03 Sveikatos draudimo įstatymo Nr. IX-1219 (toliau – SDĮ) 17 str. 8 dalimi, 19 str. 2 dalimi, Pareiškėjui nurodė sumokėti 353285 Lt GPM, 124886,90 Lt GPM delspinigius, 35329 Lt GPM baudą, 23326 Lt PSDĮ, 11619,03 Lt PSDĮ delspinigius, 2333 Lt PSDĮ baudą.

Inspekcija ginčijamu sprendimu Vilniaus AVMI sprendimą patvirtino.

1. Dėl Pareiškėjo piniginių lėšų iki 2008-01-01. Pareiškėjo teigimu, iki 2008-01-01 buvo sukaupęs dideles grynųjų ir negrynųjų pinigų sumas, kurių užteko padengti išlaidas 2008–2012 m., be to, mokesčių administratorius pažeidė įrodinėjimo naštos paskirstymo taisykles.

Inspekcija, vadovaudamasi MAĮ 67 str. 1 ir 2 dalimis, atsižvelgdama į Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) formuojamą praktiką dėl įrodinėjimo naštos paskirstymo (2013-03-05 nutartis adm. byloje Nr. A-556-404/2013, 2015-01-20 nutartis adm. byloje Nr. A-47-556/2015), nurodo, kad mokesčių mokėtojas paaiškinimus privalo pagrįsti įrodymais, kai mokesčių administratorius pateikia savo įrodymus. Vilniaus AVMI, atlikusi Pareiškėjo pajamų ir išlaidų tyrimą, nustatė šias svarbias aplinkybes (2013-09-13 mokestinio tyrimo rezultatų ataskaitos Nr. 479-73 6 psl., patikrinimo akto 3 psl., sprendimo 5–6 psl.).

1. Pareiškėjo teigimu tiriamojo laikotarpio pradžia (2008-01-01) turtą ir pinigines lėšas sudarė: butas, esantis S g. 12-26, Vilniuje (toliau – butas S g.), AB „Citadele“ banke turimos piniginės lėšos sudarė 84,43 Lt, Pareiškėjas taip pat neturi vertybinių popierių, meno kūrinių, juvelyrinių dirbinių, ne banke turimų piniginių lėšų (Pareiškėjo 2013-06-12 paaiškinimas Nr. (4.65)-378-KD-26, 2 psl.).

2. Konstatuota, jog 2008-01-01 datai Pareiškėjo turimas asmeninės nuosavybės teise įregistruotas turtas yra 2007-10-11 įsigytas butas S g. už 166475 Lt; piniginių lėšų likutis 2008-01-01 banke buvo 86,38 Lt (Pareiškėjo 2008–2012 m. pajamų ir išlaidų suvestinė, 2007-10-11 buto pirkimo-pardavimo sutartis, AB „Citadele“ banko sąskaitų išrašai).

Inspekcija nurodo, kad Pareiškėjas patvirtino, jog Š. O. jis nėra sukaupęs kitų piniginių lėšų, ir neteikė įrodymų apie tokių lėšų buvimą, todėl Vilniaus AVMI nebuvo pagrindo rinkti bei vertinti duomenis už ankstesnius laikotarpius apie galimai sukauptas lėšas. Šiuo atveju, kaip nurodo Inspekcija, Pareiškėjas nepagrindė sukauptų lėšų iki 2008-01-01 fakto, todėl atmestini Pareiškėjo paaiškinimai apie minėtų lėšų buvimą.

2. Dėl M. A. paskolos. Pareiškėjo teigimu, M. A. buvo geras draugas, todėl 450000 eurų paskolos teikimas šalims neprivalėjo turėti ekonominės prasmės, piniginės lėšos buvo gabenamos šalims patogiu būdu, patogiomis sumomis, šalių pasirinktų asmenų. Be to, mokesčių administratorius nustatė Pareiškėjo vėlesniais laikotarpiais gautas lėšas, todėl Pareiškėjas turėjo finansines galimybes paskolą gražinti.

Įstatymų leidėjas nedetalizuoja, kokie įrodymai patvirtina lėšų perdavimą, todėl, kaip nurodo Inspekcija, analizuotina LVAT formuojama praktika dėl piniginių lėšų perdavimo mokesčių mokėtojui. Pareiga nurodyti pajamų šaltinius pirmiausia tenka mokesčių mokėtojui, kuris ir privalo užtikrinti, jog esant kompetentingų valstybės institucijų reikalavimui, galės pateikti šiuos šaltinius pagrindžiančius dokumentus. Inspekcija nurodo, kad LVAT formuojamoje praktikoje (2010-12-31 nutartis adm. byloje Nr. A⁵⁷⁵-1852/2010; 2013-01-04 nutartis adm. byloje Nr. A⁴³⁸-2923/2012, 2013-04-15 sprendimas adm. byloje Nr. A-602-27/2013) suformulavo reikšmingą teisės aiškinimo ir taikymo taisyklę – mokesčių mokėtojas prisiima visą riziką dėl jam tenkančios įrodinėjimo naštos, jei jis pasirenka pajamas gauti grynaisiais pinigais (dėl ko šių pajamų gavimo faktas nėra fiksuojamas kredito įstaigose esančių sąskaitų įrašuose) ir šių pajamų nedeklaruoja pateikiant atitinkamo mokestinio laikotarpio pajamų deklaracijas. Taigi, sprendžiant klausimą, ar mokesčių mokėtojui tenka įrodinėjimo našta, reikia nustatyti reikšmingas faktines aplinkybes – pinigų judėjimo fiksavimą kredito įstaigų sąskaitose ir šių lėšų deklaravimą mokesčių deklaracijose. Nenustačius minėtų aplinkybių, pajamų gavimo įrodinėjimo našta tenka mokesčių mokėtojui.

Vilniaus AVMI, atlikusi Pareiškėjo pajamų ir išlaidų tyrimą, nustatė šias svarbias aplinkybes (2013-09-13 mokestinio tyrimo rezultatų ataskaitos Nr. 479-73, 8–9 psl., patikrinimo akto 5–8 psl., sprendimo 6–11 psl.).

1. Nenustatyta, kad Pareiškėjas deklaravo jam Azerbaidžano piliečio M. A. 2008-02-02 suteiktą 450000 eurų paskolą.

2. Nenustatyta, jog minėta paskola buvo pervesta bankiniu pavedimu. Pareiškėjas patvirtino, kad jis minėtą paskolą gavo grynaisiais pinigais, juos gabeno pats Pareiškėjas bei įvairūs asmenys (J. A. , T. M.) 5 metus (Pareiškėjo 2013-06-12 paaiškinimo Nr. (4.65)-378-KD-26 4 psl., 2013-07-10, 2013-07-22, 2013-08-06, 2013-08-23 paaiškinimai).

3. J. A. patvirtino, kad 2009–2012 m. Pareiškėjo prašymu jis perveždavo grynuosius pinigus, juos jam perdavinėjo, pervežamos piniginių lėšų sumos neviršijo leistinų dydžių. Be to, pagal pateiktą J. A. pasų kopijas nustatyta, kad laikotarpiu nuo 2011-01-11 iki 2012-12-31 J. A. valstybės sieną kirto daugiau kaip 100 kartų. J. A. paaiškino, kad pinigai (eurais ir doleriais), kuriuos įvežė į Lietuvą iš Baltarusijos, buvo Pareiškėjo (šio asmens tikslaus adreso nežino). Baltarusijoje pinigus imdavo iš lošimo namų „B1“ ir „X1“. Lošimo namuose kreipdavosi į pamainos vadovą (P. B.), kuris ir perduodavo jam pinigus. Jokie pinigų priėmimo-perdavimo dokumentai nebuvo surašomi. Viskas vyko pagal žodinį pasitikėjimą. J. A. paaiškino, kad jis nežino, kokius pinigus padėjo įvežti į Lietuvą, taip pat negali nurodyti (neprisimena), kada tiksliai įvežė pinigus, o sumos buvo leistino dydžio, t. y. iki 10000 eurų. J. A. iš viso Pareiškėjui grynųjų pinigų įvežė apie 300000 eurų (1035840 Lt) (2013-08-08 paaiškinimas).

4. Baltarusijos Respublikos mokesčių ir rinkliavų ministerija informavo, kad T. M. pateiktame paaiškinime nurodė, jog su Pareiškėju susipažino 2007 metais Vilniuje, diskotekoje, nuo tada palaiko draugiškus santykius, Pareiškėjo prašymu 2010 metais T. M. iš Baltarusijos Respublikos į Lietuvos Respubliką įvežė pinigines lėšas Baltarusijos rubliais, neviršijančiais 500 bazinių dydžių, todėl išvežant pinigines lėšas muitinės deklaracija nebuvo užpildyta. Piniginės lėšos buvo skirtos Pareiškėjui, Baltarusijos Respublikoje pinigines lėšas T. M. perdavė nepažįstamas, neslaviškos išvaizdos asmuo, kurio vardo ji neprisimena. Pinigų priėmimo-perdavimo dokumentai, priimant pinigines lėšas Baltarusijoje ir perduodant jas Lietuvoje, surašyti nebuvo, informacijos apie pervežtų piniginių lėšų pajamų šaltinius T. M. neturi, tikslios pinigų perdavimo datos taip pat neprisimena. Baltarusijos Respublikos mokesčių administratorius informavo, kad pagal duomenų bazių duomenis apie valstybės sienos kirtimus (Berkut) pilietė T. M. laikotarpiu nuo 2008-01-01 iki 2010-12-31 turėdama tikslą įvažiuoti į Lietuvos Respubliką valstybės sienos nekirtė. Turimais duomenimis apie valstybės sienos kirtimus T. M. 2010-07-13 išvyko iš Baltarusijos Respublikos turėdama tikslą įvažiuoti į Lenkijos Respubliką ir atvyko 2010-07-18 į Baltarusijos Respubliką per Lietuvos Respubliką. Baltarusijos Respublikos mokesčių administratorius informavo, kad įvertinus tai, jog T. M. išvyko 2010-07-13, grynųjų pinigų bazinis dydis, kurio nereikėjo deklaruoti muitinės deklaracijoje buvo 17500000 BYR, t. y. 5808 JAV doleriai. Dėl Pareiškėjo ryšių su Azerbaidžano piliečiu M. A. dėl paskolos suteikimo aplinkybių ir tikslų bei šio asmens finansinių galimybių Baltarusijos mokesčių administratorius informavo, kad Baltarusijos duomenų bazėse (gyventojų registro, valstybės sienos kirtimo) informacijos apie pilietį M. A. nėra. Pagal duomenų bazėje esančius duomenis pilietis M. A. , gyv. B. g. 6-1-14, M. m., Baltarusijos Respublika, 2013 m. gavo pajamų iš užsienio valstybių. Šis pilietis buvo kviečiamas pateikti mokesčių administratoriui paaiškinimus pagal pateiktus klausimus, tačiau jis neatvyko. Pagal gautą informaciją iš Minsko miesto vykdomojo komiteto pilietis M. A. Minsko mieste bei Minsko srityje neregistruotas. Be to, pagal valstybės sienos kirtimo duomenų bazėje esančius duomenis informacijos apie M. A. valstybės sienos kirtimą nėra (VMI 2014-02-18 raštas Nr. (25.8-09)-R1-1160, 2014-02-28 raštas Nr. (25.8-09)-R1-1246, 2014-03-05 raštas Nr. (25.8-09)-R1-1548).

5. Azerbaidžano Respublikos mokesčių ministerija nurodė, kad pagal duomenų bazėje esančią informaciją apie valstybės sienos kirtimus Azerbaidžano Respublikos pilietis A. M. Š.

O. (gim. 1967-12-23) 2014-03-18 išvyko iš Azerbaidžano Respublikos ir iki šiol negrižo, todėl informacijos pagal pateiktą paklausimą Lietuvos Respublikos mokesčių administratoriui pateikti negali (Inspekcijos 2014-05-14 raštas Nr. (25.8-09)-R1-3006).

Taigi, Pareiškėjas gavo ginčo paskolą grynaisiais pinigais, jos nedeklaravo, todėl įrodinėjimo našta dėl paskolos gavimo tenka Pareiškėjui. Kita vertus, Vilniaus AVMI, siekdama įvertinti visas aplinkybes, surinko duomenis, jog apklausti asmenys (J. A., T. M.) nurodė, kad pinigai buvo perimami iš nepažįstamų asmenų be jokių dokumentų, pagal žodinį pasitikėjimą, perduodami be jokių piniginių lėšų perdavimo faktą patvirtinančių dokumentų, T. M. turėjo galimybę įvežti pinigus tik 1 kartą, paskolos davėjas M. A. nerandamas, todėl galima daryti išvadą, kad Pareiškėjas nepagrindė iš minėto asmens per 2008 m. gautos 450000 eurų paskolos. Inspekcija pažymi, kad finansinės galimybės gražinti (ar negražinti) paskolą neturi teisinės reikšmės, nes svarbu nustatyti paskolos gavimą, ką, kaip minėta, Vilniaus AVMI paneigė.

3. Dėl atsiskaitymo su Z. S. Pareiškėjas nesutinka, kad pagal 2009-04-27 statinių pirkimo-pardavimo sutartį atsiskaitė būtent 2009 m. ir tai padarė būtent grynaisiais pinigais, nes tarp jo ir jo sesers Z. S. yra susiklostę ypatingi pasitikėjimo santykiai ir šalys buvo susitarusios mokėjimus vykdyti jiems patogiu būdu, Pareiškėjas savo lėšomis prisidėjo prie namo statybos.

Inspekcija nurodo, kad Pareiškėjas 2009-04-27 įsigijo gyvenamąjį namą su ūkiniu pastatu (SB „T1“, skl. Nr. 75, N. pl., V. m. sav.) iš sesers Z. S. už 250000 Lt. 2009-04-27 sutarties IV d. aiškiai nurodyta, kad turtas parduodamas už 250000 Lt, kuriuos Z. S. gavo iš Pareiškėjo prieš pasirašant šią sutartį. Vilniaus AVMI iš bankų (AB „Citadele“, AB SEB bankas) pateiktų Pareiškėjo sąskaitų išrašų nenustatė, kad minėta suma būtų pervesta Z. S., t. y. kitokių įrodymų nenustatė, todėl pagrįstai konstatavo, kad Pareiškėjas minėtą gyvenamąjį namą įsigijo už grynuosius pinigus (sprendimo 11 psl., patikrinimo akto 3 psl., 2009-04-27 statinių pirkimo ir pardavimo sutartis, Pareiškėjo 2008–2010 m. pajamų ir išlaidų suvestinės 1 psl., Pareiškėjo 2008–2012 m. grynujų pinigų pajamų ir išlaidų suvestinės 4 psl., bankų išrašai). Taigi nėra pagrindo sutikti, jog Pareiškėjas atsiskaitė su Z. S. negrynaisiais pinigais ir tai atliko ne 2009 metais.

4. Dėl atleidimo nuo delspinigių. Pareiškėjo nuomone, atsižvelgiant į ginčo specifiką, ilgą jo nagrinėjimo laiką, delspinigių dydį (trečdalis apskaičiuotų mokesčių), kuris yra neadekvatus tam tikslui, kurio yra siekiama, todėl jis nuo jų turėtų būti atleistas.

Inspekcija cituoja MAĮ 100 str. 1 dalies 2 ir 3 punktuose bei 141 str. 1 dalyje įtvirtintus atleidimo nuo delspinigių pagrindus ir nurodo, kad įstatymų leidėjas imperatyviai nustatė atleidimo nuo delspinigių mokėjimo pagrindus, tačiau, kita vertus, mokesčių administratorius privalo vadovautis protingumo ir teisingumo kriterijais (MAĮ 8 str. 3 d.). Šiuo atveju Vilniaus AVMI 2013-11-20 teko kreiptis tarptautinės pagalbos (į Azerbaidžano ir Baltarusijos mokesčių administratorius), vėliau (gautą) informaciją apibendrinti ir įvertinti, todėl mokestinis patikrinimas objektyviai vyko 9 mėnesius ir konstatuotina, jog atleidimo nuo apskaičiuotų delspinigių (jų dalies) pagrindo nenustatyta.

LVAT 2013-09-30 nutartyje administracinėje byloje Nr. A-575-1470/2013 pažymėjo, kad vien santykinai didelės apskaičiuotų delspinigių ir paskirtų baudų sumos bei asmens priskyrimas tam tikrai socialinei grupei (pensininkams, neįgaliesiems, bedarbiams ir pan.) savaime nesudaro pagrindo sumažinti delspinigius ir baudas ar atleisti nuo jų mokėjimo.

Inspekcija nurodo, kad santykinai didelė apskaičiuotų delspinigių suma nesudaro pagrindo spręsti klausimą dėl Pareiškėjo atleidimo nuo delspinigių (jų dalies).

5. Dėl atleidimo nuo baudos. Pareiškėjo nuomone, vadovaujantis protingumo ir proporcingumo principais, paskirta bauda yra neproporcinga sankcija, todėl jis nuo jų turėtų būti atleistas.

Įstatymų leidėjas imperatyviai nustatė atleidimo nuo baudos mokėjimo pagrindus, tačiau atleidimo klausimas sprendžiamas tik apskaičiuotą mokestį sumokėjus (įskaičius, išieškojus) arba mokesčio sumokėjimą išdėsčius (atidėjus) (MAĮ 141 str. 2 d.). LVAT konstatavo, jog viešojo administravimo subjektas gali veikti tik teisės aktų suteiktą įgaliojimų

ribose (2009-03-02 nutartis adm. b. A-438-283/2009). Pareiškėjas neapateikė įrodymų, kad sumokėjo apskaičiuotus mokesčius, todėl nėra pagrindo spręsti dėl jo atleidimo nuo baudų.

6. Dėl papildomų įrodymų. Pareiškėjas praneša, kad pateiks papildomus įrodymus apie jo iki 2008-01-01 laimėtas sumas iš azartinių žaidimų, gautas paskolas, M. A. turėtų lėšų realumą, minėto asmens paskolos suteikimo, jos įvežimo aplinkybes.

LVAT savo byloje pasisakydamas dėl tokių aplinkybių, kuomet keičiasi teikiamų paaiškinimų turinys, pirmenybę teikia pirminiams paaiškinimams, kurie iš esmės laikytini objektyvesniais, nes jiems neturi įtakos laiko ir kitos aplinkybės (2007-03-15 nutartis adm. b. Nr. A-556-301/2007). LVAT nagrinėdamas mokesčines bylas ir pasisakydamas dėl mokesčių mokėtojų įrodymų, pateikiamų jau po atliktų patikrinimo veiksmų yra nurodęs, kad „tai nėra draudžiama, tačiau užkerta galimybę tikėti pareiškėjo sąžiningumu. Mokesčių mokėtojo pareiga padėti visapusiškai išsiaiškinti aplinkybes, kad būtų priimtas kuo objektyvesnis sprendimas, vykdyta netinkamai“ (2011-01-03 sprendimas adm. b. Nr. A-556-1632/2010). Ginčo atveju Pareiškėjo atstovas 2013-04-22 pasirašytinai susipažino su užduotimi atlikti mokesčių tyrimą, kurio dalykas – pajamų šaltinių pagrįstumas už laikotarpį nuo 2008-01-01 iki 2012-12-31 (Vilniaus AVMI 2013-09-13 mokesčio tyrimo rezultatų ataskaitos Nr. 479-73 5 psl., 2013-04-15 raštas Nr. (11.33-30-2)-46-KD-1513). Pareiškėjas iki 2014-10-28 pastabų pateikimo (gautos 2014-10-30) turėjo pakankamai laiko surinkti įrodymus apie pajamas, jų dydžius, teikėjus iki 2008-01-01, todėl vėlesnis jų teikimas vertintinas kritiškai. Kita vertus, kaip minėta, Pareiškėjas pats patvirtino, jog jis neturėjo sukauptų piniginių lėšų iki 2008-01-01.

Pareiškėjas nesutinka su Inspekcijos sprendimu ir Mokesčių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija) prašo ginčijamą sprendimą panaikinti.

Dėl Inspekcijos sprendimo neteisėtumo ir nepagrįstumo. *Dėl Pareiškėjo turto ir lėšų, sukauptų iki mokesčio laikotarpio pradžios, neįvertinimo.* Mokesčių administratorius negali formaliai vertinti mokesčių mokėtojo nurodymų, jog jis turėjo lėšų. Pagal 2003-12-18 Vienkartinio gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. IX-1910 nuostatas mokesčių mokėtojas deklaraciją apie turėtą turtą (lėšas) privalėjo pateikti tik tuo atveju, jei bendra suma viršijo 50000 Lt. Be to, nuo 2004 iki 2007 metų Pareiškėjas galėjo sudaryti pakankamai sandorių ir gauti pakankamai lėšų, taip pat laimėti jų azartiniuose lošimuose. Mokesčių administratorius, Pareiškėjo nuomone, galėtų bent preliminariai įvertinti Pareiškėjo turėtas lėšas iki 2008 metų, lygiai taip, kaip nustatė tikrintino laikotarpio lėšas. Pareiškėjas teigia, kad reguliariai užsiėmė lošimų veikla ne tik tikrintino laikotarpiu, tačiau ir iki 2008-01-01, todėl iki 2008-01-01 buvo sukauptas pakankamai dideles grynųjų ir negrynųjų pinigų sumas, kurių visiškai pakako padengti Pareiškėjo 2008–2012 metų išlaidas. Pareiškėjas pažymi, kad per gana trumpą laikotarpį negavo atsakymų iš užsienio lošimų organizatorių, o Lošimų priežiūros tarnyba prie Finansų ministerijos atsisakė Pareiškėjui pateikti informaciją apie visas jo laimėtas ir įmokėtas sumas. Paaiškina, kad visais būdais siekia gauti informaciją ir ji bus pateikta mokesčių administratoriui, kai tik ją gaus.

Dėl Pareiškėjo gautos paskolos iš M. A. . Vien dėl aplinkybės, kad Baltarusijos mokesčių administratorius nerado šio asmens, mokesčių administratorius padarė išvadą, kad Pareiškėjas nepagrindė iš minėto asmens per 2008 metus gautos 450000 eurų paskolos. Pareiškėjas akcentuoja, kad J. A. valstybės sieną kirto daugiau nei 100 kartų ir tai buvo objektyvi galimybė minėtas lėšas pervežti per Baltarusijos-Lietuvos sieną. Be to, šias aplinkybes paliudijo J. A. ir T. M. . Pareiškėjo nuomone, liudytojų pateikti paaiškinimai, įrodymai dėl sienos kirtimo ir Pareiškėjo disponuotos lėšos patvirtina, kad Pareiškėjui ši paskola buvo suteikta. Visa tai galima padaryti netiesioginių įrodymų pagalba. LVAT 2013-01-04 nutartyje administracinėje byloje Nr. A-438-2923-12 nurodė, kad įstatymas nedraudžia įrodinėti ir netiesioginiais įrodymais. Pareiškėjo nuomone, vien ta aplinkybė, kad šiuo metu neįmanoma susisiekti su M. A. , taip pat laikoma netiesioginiu įrodymu dėl teigiamo pajamų negavimo.

Pareiškėjas pažymi, kad lėšos buvo gabenamos šalims patogiu būdu ir patogiomis sumomis, lėšas perduodavo šalių pasirinkti asmenys ir šalys pasirinko neužtikrinti paskolos sutarties savo nuožiūra. Tačiau tai nereiškia, kad paskolos santykiai realiai nebuvo susiklostę.

Dėl nepagrįstų išvadų apie Pareiškėjo išlaidas mokestinio patikrinimo laikotarpiu. Mokesčių administratorius nusprendė, kad Pareiškėjo sąskaitų išrašuose neatsispindi sumų Z. S. pavedimai, todėl padarė išvadą, kad Pareiškėjas gyvenamąjį namą įsigijo už grynuosius pinigus. Tačiau mokesčių administratorius nevertino to, kad Pareiškėjas ir Z. S. yra brolis ir sesuo, tarp kurių yra susiklostę ypatingi pasitikėjimo santykiai. Inspekcija privalėjo labiau įsigilinti į Pareiškėjo nurodytą situaciją.

Dėl atleidimo nuo delspinigių. Inspekcija nepagrįstai nesivadovavo teisingumo ir protingumo principais ir neatleido Pareiškėjo nuo 136505,93 Lt delspinigių. Nurodo, kad atsižvelgiant į kilusio ginčo specifiką, itin ilgą jo nagrinėjimo laiką, daugiau nei 100000 Lt delspinigių dydį, kas sudaro trečdalį visų apskaičiuotų mokesčių, visa savo apimtimi yra neadekvatūs tam tikslui, kurio yra siekiama, todėl Pareiškėjas nuo jų turėtų būti atleistas.

Komisija konstatuoja, kad Pareiškėjo skundas atmestinas, skundžiamas Inspekcijos sprendimas tvirtintinas.

Mokestinis ginčas šioje byloje yra kilęs dėl to, ar pagrįstai mokesčių administratorius padarė išvadą, jog Pareiškėjas 2008–2012 metų laikotarpiu patirtoms išlaidoms padengti naudojo kitus, nedeklaruotus pajamų šaltinius, kurie nebuvo apmokestinti įstatymų nustatyta tvarka, ir dėl šių lėšų apmokestinimo taikant MAĮ 70 straipsnio nuostatas pagrįstumo.

Mokesčių administratorius Pareiškėjo mokestinio patikrinimo už laikotarpį nuo 2008-01-01 iki 2012-12-31 metų įvertinęs Pareiškėjo tikrintino laikotarpio pradžiai (2008-01-01) turėtą piniginių lėšų likutį (*Pareiškėjo 2013-06-12 paaiškinimas; bankų pateikta informacija*), atsižvelgęs į Pareiškėjo deklaruotas pajamas ir mokėtinus mokesčius, įvertinęs Pareiškėjo paaiškinimuose nurodytas aplinkybes dėl turto įsigijimo ir (ar) pajamų gavimo šaltinių, išanalizavęs ir sudaręs Pareiškėjo 2008–2012 metų grynujų pinigų pajamų ir išlaidų suvestinę, įvertinęs Inspekcijos duomenų bazėse esančią, trečiųjų asmenų (*Nekilnojamojo turto kadastro ir registro duomenys apie nekilnojamojo turto sandorius, VI „Regitra“ duomenys, notarų pateikta informacija apie sudarytus sandorius*) pateiktą ir iš užsienio mokesčių administratorių gautą informaciją, nustatė, jog Pareiškėjo išlaidos 2496534,03 Lt atitinkamais laikotarpiais viršijo juridinę galią turinčiais pajamų šaltiniais patvirtintas pajamas, t. y. nustatė, kad Pareiškėjo išlaidos gryniaisiais pinigais viršijo pajamas: 2008 m. – 119028,90 Lt, 2009 m. – 428772,66 Lt, 2010 m. – 499121,29 Lt, 2011 m. – 1412066,82 Lt, 2012 m. – 37544,36 Lt (*bankų sąskaitų papildymai; azartiniai lošimai; automobilių įsigijimas*). Atsižvelgęs į tai, mokesčių administratorius konstatavo, kad Pareiškėjo 2008–2012 metų mokesčių bazės dydžio įprastine, mokesčių įstatymų nustatyta tvarka, nustatyti neįmanoma, todėl mokesčių bazę nustatė pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą (MAĮ 70 str. 1 d., Taisyklių 4.1 p.), ir, vadovaudamasis atitinkamomis GPMĮ ir PSDĮ nuostatomis, Pareiškėjui apskaičiavo 353285 Lt GPM, 124886,90 Lt GPM delspinigius, 35329 Lt GPM baudą, 23326 Lt PSDĮ, 11619,03 Lt PSDĮ delspinigius, 2333 Lt PSDĮ baudą. Tuo tarpu Pareiškėjas skunde Komisijai, prašydamas panaikinti skundžiamą Inspekcijos sprendimą, akcentavo, kad mokesčių administratorius nepagrįstai neįvertino visų iki tikrintino laikotarpio Pareiškėjo turėtų grynujų ir negrynujų pinigų sumų, taip pat nepagrįstai nepripažino iš M. A. 2008 metais gautos 450000 eurų paskolos ir nepagrįstai padarė išvadą, kad Pareiškėjas už įsigytą gyvenamąjį namą seseriai Z. S. sumokėjo gryniaisiais pinigais. Pareiškėjas Komisijos taip pat prašo atleisti jį nuo apskaičiuotų delspinigių vadovaujantis teisingumo ir protingumo kriterijais.

Kadangi mokestinės bylos nagrinėjimo ribas nustato mokesčių mokėtojo pareikšti konkretūs ir aiškūs reikalavimai, todėl Komisija dėl Inspekcijos sprendimo pagrįstumo pasisakys Pareiškėjo pareikštų konkrečių nesutikimo motyvų aspektu, t. y. dėl Pareiškėjo iki tikrintino laikotarpio turėtų piniginių lėšų likučio, dėl iš M. A. gautos paskolos realumo, dėl

atsiskaitymo su seserimi už iš jos įsigytą gyvenamąjį namą. Komisija taip pat spręs Pareiškėjo atleidimo nuo apskaičiuotų delspinigių klausimą.

Dėl iki tikrintino laikotarpio (iki 2008-01-01) Pareiškėjo turėtų piniginių lėšų. Dėl Pareiškėjo teiginio, jog jis iki 2008-01-01 buvo sukaukęs pakankamai dideles grynųjų ir negrynųjų pinigų sumas, kurių neįvertino mokesčių administratorius, Komisija, visų pirma, pažymi, kad mokesčių mokėtojas turi pareigą teikti įrodymus, kurie paneigtų arba bent leistų suabejoti mokesčių administratoriaus surinktais įrodymais ir nustatytomis aplinkybėmis, lemiančiomis mokesčių mokėtojo apmokestinimą. Pareiškėjo nurodyta aplinkybė, jog jis tikrintino laikotarpio pradžia turėjo pakankamai dideles pinigines lėšas, yra niekuo neparemta. Pareiškėjas apskritai nenurodė, kokio dydžio pinigines lėšas turėjo (galėjo turėti) tikrintino laikotarpio pradžia. Pažymėtina, kad pats Pareiškėjas turėjo pareigą mokesčių administratoriui pateikti visus dokumentus ir padėti visapusiškai išsiaiškinti aplinkybes, kad būtų priimtas kuo objektyvesnis sprendimas (MAĮ 40 str. 1 d. 8 p.). Šiuo atveju Pareiškėjas, nors ir išdėstė tam tikrus argumentus bei pareiškė reikalavimų, tačiau nepateikė objektyvių įrodymų savo teiginiams dėl turėtų piniginių lėšų (iki 2008-01-01) pagrįsti.

Antra, Pareiškėjo atžvilgiu mokesčių administratorius kontrolės veiksmus pradėjo dar 2013 metais. Vilniaus AVMI 2013-04-15 raštu Nr. (11.33-30-2)-46-KD-1513 informavo Pareiškėją apie 2013-04-22 numatomą pradėti mokesčių tyrimą, kurio dalykas – pajamų šaltinių pagrįstumas už 2008-01-01–2012-12-31 laikotarpį. 2013-05-20 Vilniaus AVMI surašė Pareiškėjui Nr. (4.64)-378-KD-19 Mokesčių administratoriaus nurodymą pateikti paaiškinimus apie turto įsigijimo ir (ar) pajamų gavimo šaltinius ir juos pagrįsti. Pareiškėjas, vykdydamas minėtą nurodymą, 2013-06-12 paaiškinime Nr. (4.65)-378-KD-26 apie turto įsigijimo ir (ar) pajamų gavimo šaltinius ir jų pagrindimą mokesčių administratoriui nenurodė tikrintino laikotarpio pradžia turėjęs ne banke turimų piniginių lėšų. Pažymėtina, kad šiame paaiškinime Pareiškėjas taip pat nenurodė turėjęs vertybinių popierių ir meno kūrinių bei juvelyrinių dirbinių. Tik teikdamas 2014-10-28 pastabas dėl 2014-09-29 patikrinimo akto Nr. (4.65)-FR0680-632, Pareiškėjas nurodė aplinkybę dėl 2008-01-01 datai turėtų didelių piniginių lėšų, t. y. Pareiškėjas šią aplinkybę nurodė tik tada, kai mokesčių administratorius Pareiškėjui už tikrintiną laikotarpį apskaičiavo mokėtinus mokesčius. Atsižvelgiant į tai, kad apie tikrintino laikotarpio pradžia turėtas ne banke grynųjų pinigų sumas (t. y. tokių lėšų neturėjimą) Pareiškėjas nurodė mokesčių administratoriui teiktame pirminiame paaiškinime, kurio turiniui neturi įtakos laiko bei kitos aplinkybės, Komisija neturi pagrindo nepripažinti ar kitaip vertinti mokesčių administratoriaus padarytos išvados dėl tikrintino laikotarpio pradžia Pareiškėjo turėtos tik 86,38 Lt dydžio piniginių lėšų sumos banko sąskaitoje (AB „Citadele“ banko sąskaitų išrašai).

Pažymėtina, kad Pareiškėjo, gavus patikrinimo aktą, pasikeitusi pozicija dėl 2008-01-01 datai turėtų didelių piniginių lėšų sumų, laikytina Pareiškėjo gynybine pozicija šios bylos kontekste, kad išvengtų mokesčių prievolių vykdymo. Be to, Pareiškėjas (*jei tikrai turėjo grynuosius pinigus tikrintino laikotarpio pradžia*) turėjo pakankamai laiko (*nuo 2013 metų balandžio mėn.*) surinkti ir pateikti mokesčių administratoriui visus jo nurodytas aplinkybes dėl turėtų grynųjų piniginių lėšų pagrindžiančius įrodymus. Pareiškėjo teiginiai dėl mokesčių administratoriaus prievolės surinkti įrodymus apie Pareiškėjo turėtas (gautas) pinigines lėšas (iki 2008-01-01), nėra siejami ir negali būti siejami su mokesčių mokėtojo pareiga padėti visapusiškai išsiaiškinti aplinkybes, kad būtų priimtas kuo objektyvesnis sprendimas, nevykdymu.

Dėl M. A. paskolos. Pareiškėjas minėtame 2013-06-12 paaiškinime Nr. (4.65)-378-KD-26 kaip vieną iš savo pajamų šaltinių nurodė iš M. A. pagal 2008-02-02 paskolos raštą gautą 450000 eurų sumą. Iš 2008-02-02 paskolos rašto turinio matyti, kad 450000 eurų paskola suteikta neribotam laikui pagal pasitikėjimą, be palūkanų, taip pat nenumatytos paskolos grąžinimą užtikrinančios priemonės. Mokesčių administratorius mokesčių patikrinimo metu padarė išvadą, kad realiai pinigai (450000 eurų suma) Pareiškėjui nebuvo perduoti, todėl šios sumos nepripažino Pareiškėjo tikrintinu laikotarpiu turėtomis pajamomis. Šiuo aspektu

Komisija sutinka su, vadovaujantis LVAT praktika, Inspekcijos išdėstyta pozicija, kad mokesčių mokėtojas prisiima visą riziką dėl jam tenkančios įrodinėjimo naštos, jei jis pasirenka pajamas gauti grynaisiais pinigais (dėl ko šių pajamų gavimo faktas nėra fiksuojamas kredito įstaigose esančių sąskaitų įrašuose) ir šių pajamų nedeklaruoja pateikiant atitinkamo mokestinio laikotarpio pajamų deklaracijas, todėl dėl to plačiau nepasisako. Nagrinėjamu atveju Pareiškėjas turėjo pateikti neginčijamus įrodymus apie realų pinigų (450000 eurų) gavimą iš M. A., nes minėtos paskolos jis nedeklaravo ir ši paskola nebuvo jam pervesta bankiniu pavedimu.

Iš byloje esančios medžiagos matyti, kad Pareiškėjo nurodytos aplinkybės dėl 450000 eurų paskolos suteikimo negali pagrįsti realaus pinigų perdavimo Pareiškėjui fakto. Pareiškėjo pateikta informacija dėl pinigų įvežimo į Lietuvos Respubliką yra prieštaraujanti mokesčių administratoriaus surinktai informacijai. Nė vienas iš Pareiškėjo nurodytų asmenų (J. A. ir T. M.) nepatvirtino, kad pinigines lėšas, kurias tariamai padėjo įvežti į Lietuvos Respubliką, buvo piliečio M. A. skolintos lėšos. Baltarusijos mokesčių administratorius, atlikęs tyrimą, nustatė, kad J. A. pinigus perduodavo lošimų namų pamainos vadovas, o kokius pinigus padėjo įvežti į Lietuvą, jis nežino (2013-08-08 paaiškinimas); T. M. pinigus perdavė nepažįstamas asmuo, o informacijos apie pervežtų pinigų pajamų šaltinius ji neturi (2014-01-31 Baltarusijos mokesčių administratoriaus raštas). Taigi pinigai buvo perimami iš nepažįstamų asmenų be jokių dokumentų ir perduodami be jokių pinigų perdavimą patvirtinančių dokumentų. Be to, pagal Baltarusijos mokesčių administratoriaus pateiktą informaciją T. M. turėjo galimybę į Lietuvos Respubliką įvežti pinigines lėšas tik vieną kartą (2010-07-13), kai tuo tarpu Pareiškėjas paaiškino (*Pareiškėjo atstovo 2013-08-23 paaiškinimas*) nurodė, kad T. M. vežė pinigus 2008–2010 metais – 10 kartų. Minėtų asmenų paaiškinimais pinigai į Lietuvą buvo vežami skirtingomis valiutomis (*T. M. nurodė, kad pinigus vežė Baltarusijos rubliais, J. A. – eurais ir doleriais*), nors Pareiškėjas teigė, kad skolinta suma buvo įvežta dalimis, neviršijant 10000 eurų. Šiuo aspektu pažymėtina, kad paskolos raštas surašytas 2008-02-02 visai 450000 eurų sumai ir jame sąlyga, kad pinigai bus suteikti dalimis per penkerius metus, neaptarta (*Pareiškėjo teigimu (2013-08-06 paaiškinimas) skolintos lėšos į Lietuvą buvo vežamos dalimis (neviršijant 10000 eurų) penkerius metus*). Komisijos nuomone, Pareiškėjo nurodytas pinigų įvežimo būdas neturi jokios loginės ir ekonominės prasmės, nes pasiskolintas lėšas Pareiškėjas turėjo galimybę, įvežant į Lietuvos Respubliką, deklaruoti muitinės deklaracijoje arba pervesti į banko sąskaitą. Tuo pačiu pažymėtina, kad paskolos teikimas prieš tai aptartomis – akivaizdžiai nenaudingomis kreditoriui – sąlygomis (*nenustatant palūkanų, paskolos užtikrinimo priemonių, paskolos grąžinimo terminų ir kt.*) taip pat būtų nepagrįstas jokia ekonomine logika. Be to, Baltarusijos ir Azerbaidžano mokesčių administratoriai neturi informacijos, jog paskolos davėjas turėjo finansinių galimybių suteikti tokio dydžio paskolą, M. A. nebuvo rastas ir paaiškinimų nepateikė. Taip pat nustatyta, kad Pareiškėjo pateikta informacija apie M. A. gyvenamąją vietą yra klaidinanti (*Baltarusijos mokesčių administratorius (2014-02-21 raštas) nurodė kitokią, nei nurodė Pareiškėjas, šio asmens gyvenamosios vietos adresą*). Šios bylos kontekste taip pat sunkiai paaiškinama aplinkybė, kad Pareiškėjas nenurodė jokių dabartinių M. A. kontaktinių duomenų. Neįtikėtina, kad asmuo, pasiskolinęs tokią ženklia sumą (450000 eurų), neturėtų paskolos davėjo tikslių asmens bei gyvenamosios vietos duomenų. Visos aukščiau nurodytos prieštaringos aplinkybės dėl ginčo beprocentės paskolos suteikimo, pinigų pervežimo per Lietuvos–Baltarusijos sieną, paskolos davėjo nesuradimas, užkerta kelią tikėti Pareiškėjo sąžiningumu ir sustiprina Inspekcijos pateiktas išvadas, jog Pareiškėjui pinigai (450000 eurų) pagal ginčo 2008-02-02 raštą realiai perduoti nebuvo, todėl juo negali būti pagrįstos Pareiškėjo tikrintino laikotarpio pajamos.

Dėl atsiskaitymo su seserimi Z. S. Nors Pareiškėjas Komisijai nurodė, kad mokesčių administratorius nepagrįstai padarė išvadą, jog Pareiškėjas pagal 2009-04-27 pirkimo-pardavimo sutartį gyvenamąjį namą iš sesers įsigijo už grynuosius pinigus (*t. y. Pareiškėjas turėjo pajamas grynaisiais pinigais*), tačiau jokių įrodymų, jog su seserimi buvo atsiskaityta kitokiu būdu ir / ar kitu laikotarpiu, nepateikė.

Iš byloje pateiktos 2009-04-27 statinių pirkimo-pardavimo sutarties IV dalies „Pardavimo kaina ir atsiskaitymo tvarka“ matyti, kad turtas parduodamas už 250000 Lt, kuriuos Z. S. gavo iš Pareiškėjo prieš pasirašant šią sutartį. Mokesčių administratorius iš Pareiškėjo bankinių sąskaitų išrašų (AB „Citadele“, AB SEB bankas) nenustatė, kad minėta suma Z. S. būtų pervesta bankiniu pavedimu. Šiuo aspektu pažymėtina, kad Pareiškėjas, nesutikdamas su mokesčių administratoriaus apskaičiuotomis konkrečiomis mokesčio ir su juo susijusiomis sumomis, privalo pagrįsti, kodėl jos yra neteisingos (MAĮ 67 str. 2 d.). Mokesčių mokėtojas turėtų pateikti tokius įrodymus, kurie suponuotų priešingą išvadą nei daro mokesčių administratorius. Tačiau nagrinėjamu atveju, be savo abstrakčių teiginių, jog šalys (Pareiškėjas ir Z. S.) buvo susitarusios mokėjimus vykdyti jiems patogiu būdu, Pareiškėjas, kaip minėta, nepateikė jokių šias aplinkybes pagrindžiančių duomenų. Todėl šiuo atveju nėra jokio pagrindo sutikti, jog Pareiškėjas atsiskaitė su Z. S. negrynaisiais pinigais ir tai atliko ne 2009 metais. Mokesčių administratorius pagrįstai nurodytą sumą pripažino Pareiškėjo 2009 metais turėtomis pajamomis grynaisiais pinigais.

Atsižvelgiant į anksčiau išdėstytus argumentus bei byloje esančius įrodymus, konstatuotina, jog Pareiškėjas nepagrindė savo išlaidų, viršijančių pajamas, už atliktą patikrinimo laikotarpį (2008-2012 metai) juridinę galią turinčiais dokumentais ar kitais leistiniais įrodymais, todėl, Komisijos vertinimu, pagrįstai buvo priimtas sprendimas dėl mokėtinų mokesčių apskaičiavimo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą, ir mokėtini GPM ir PSD įmokos bei su jais susiję delspinigiai bei baudos apskaičiuoti vadovaujantis GPMĮ, PSDĮ bei MAĮ atitinkamų straipsnių nuostatomis.

Dėl atleidimo nuo delspinigių. Pareiškėjas Komisijos prašo atleisti nuo ginčo GPM delspinigių ir PSD įmokų delspinigių mokėjimo vadovaujantis teisingumo ir protingumo principais, nes, kaip teigia Pareiškėjas, patikrinimas vyko ilgą laiko tarpą, o delspinigių dydis sudaro trečdalį visų apskaičiuotų mokesčių.

Komisija pažymi, kad MAĮ 8 str. 3 dalyje yra nustatyta, jog mokesčių administratorius, administruodamas mokesčius, privalo vadovautis protingumo ir teisingumo kriterijais. Mokesčių teisingumo principas yra neatsiejamas nuo minėtame straipsnyje įtvirtintos mokesčių administratoriaus pareigos, administruojant mokesčius, vadovautis protingumo ir teisingumo kriterijais. Mokesčių administratorius savo veikloje turi vadovautis ne tik formaliomis mokesčių teisės aktuose nustatytais taisyklėmis, bet ir minėtais kriterijais (LVAT 2007-11-29 nutartis adm. byloje Nr. A¹⁷-1086/2007). Aiškinant minėtų kriterijų taikymą, kaip jie suprantami LVAT praktikoje, pastebėtina, jog mokesčių administravimo procedūrose protingumo ir teisingumo kriterijaus taikymas yra ypač aktualus tais atvejais, kai nėra pakankamai duomenų (esant duomenų prieštaravimui), leidžiančių vertinti ar tinkamai ir objektyviai atliktos atitinkamos administravimo procedūros. Įvertinus ginčo metu nustatytas aplinkybes bei pateiktus dokumentus, konstatuotina, jog nagrinėjamu atveju, buvo surinkta pakankamai duomenų, leidžiančių konstatuoti apie tinkamai ir objektyviai teisingai atliktas administravimo procedūras, t. y. Vilniaus AVMI 2013-11-20 teko kreiptis į Azerbaidžano ir Baltarusijos mokesčių administratorius ir gautą informaciją apibendrinti bei įvertinti, todėl sutiktina su Inspekcijos teiginiu, kad mokestinis patikrinimas objektyviai vyko 9 mėnesius. Komisijos nuomone, 9 mėnesiai laikytini protingumo kriterijus atitinkančiu laikotarpiu mokestiniam patikrinimui atlikti. Atsižvelgiant į šias aplinkybes ir į tai, kad bylos duomenys nesudaro pagrindo konstatuoti buvus kokius nors neteisėtus ir nepagrįstus mokesčių administratoriaus veiksmus (pvz., sąmoningą vengimą vertinti gautą informaciją, mokestinio patikrinimo vilkinimą ar pan.), be to, jokio mokesčių administratoriaus veiklos neteisėtumo (prieštaravimo teisės aktų reikalavimams) nenurodo ir Pareiškėjas, konstatuotina, kad taikyti MAĮ 8 str. 3 dalyje įtvirtintų principų ir atleisti Pareiškėją nuo delspinigių nėra pagrindo.

Dėl apskaičiuotų delspinigių dydžio sutiktina su Inspekcijos, vadovaujantis LVAT praktika, pateiktais argumentais, kad vien santykinai didelės apskaičiuotų delspinigių ir paskirtų baudų sumos bei asmens priskyrimas tam tikrai socialinei grupei (pensininkams, neįgaliesiems, bedarbiams ir pan.) savaime nesudaro pagrindo sumažinti delspinigius ir baudas

ar atleisti nuo jų mokėjimo. Nagrinėjamu atveju atkreiptinas dėmesys, kad Pareiškėjas net nepriklauso nė vienai iš paminėtų socialinių grupių (tokių duomenų byloje nėra).

Pareiškėjas, nedeklaruodamas visų tikrintinu laikotarpiu gautų pajamų ir nuo gautų pajamų neapskaičiuodamas ir nesumokėdamas atitinkamų mokesčių (GPM, PSD įmoku), privalo prisiimti ir tokių savo veiksmų pasekmes – pareigą mokėti delspinigius. O aplinkybė, kad šių delspinigių buvo priskaičiuota didelė suma, vertintina tik kaip pasekmė Pareiškėjo pasirinkto prieš tai paminėto elgesio modelio (visų gautų pajamų nedeklaravimas ir mokesčių nesumokėjimas), juo labiau, kad, kaip minėta, pagal MAĮ 40 str. 1 ir 4 punktus mokesčių mokėtojas turi pareigą laiku ir tiksliai įvykdyti mokestinę prievolę bei teisingai apskaičiuoti mokestį, vadovaudamasis mokesčių įstatymais. Šiuo atveju Pareiškėjas neįrodė, jog egzistuoja teisinės sąlygos atleisti jį nuo delspinigių mokėjimo, vadovaujantis teisingumo ir protingumo kriterijais. Taigi Pareiškėjas neatleistinas nuo ginčo GPM delspinigių ir PSDĮ delspinigių mokėjimo jo skunde nurodytu pagrindu.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 100 straipsnio 2 dalimi ir 155 straipsnio 4 dalies 1 punktu, n u s p r e n d ž i a:

1. Patvirtinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos 2015-03-06 sprendimą Nr. 68-23.

2. Neatleisti Pareiškėjo nuo 36169,75 eurų GPM delspinigių ir 3365,10 eurų PSDĮ delspinigių mokėjimo.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 str. 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 str. 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, sprendami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkė

Edita Veršeliienė

Komisijos nariai

Laura Milašiūtė

Rasa Stravinskaitė

Andrius Venius

Lina Vosylienė